

Erik Norman Svendsens tale ved Uffe Ellemann-Jensens bisættelse

Taler

Erik Norman Svendsen
Biskop emeritus og fhv.kgl.
Konfessionarius

Dato

28. juni 2022

Sted

Holmens Kirke, København

Da Karen og Jakob Ellemann pludselig afbrød deres deltagelse i Folkemødet på Bornholm, blev vi alle klar over, at det stod alvorligt til med Uffe Ellemann-Jensen, ja at han lå for døden. Få dage efter døde han på Rigshospitalet med sine nærmeste ved sin side. Stilfærdigt og roligt, mens familien sang for ham fra Højskolesangbogen og drak et glas vin til. Helt i Uffes ånd.

Døden kom næppe bag på ham. Han havde i et par år været plaget af alvorlig sygdom, og han var afklaret med at skulle herfra. Vorherre skyldte ham ikke noget, som han selv har udtrykt det. Han havde drøftet situationen grundigt med sin hustru gennem 51 år, Alice Vestergaard, og sammen drøftede de hans forestående bisættelse. De fire salmer vi synger i dag og den solosang, vi skal lytte til, er alle valgt af Uffe, som også ønskede at bisættelsen i dag foregår fra Holmens kirke, hvis størrelse og nærhed til Christiansborg passer til denne dag. Og til ham. For grandios var han i sin fremtræden og færden.

Hans død har fået journalister og politikere fra vidt forskellige lejre og med vidt forskellige ståsteder til at lovprise hans politiske indsats og hans viden og begavelse. Og ganske almindelige borgere har givet udtryk for beundring og respekt for denne store politiker, der ganske vist aldrig blev statsminister men i stedet blev en statsmand, som der blev lyttet til også i det store udland.

Statsminister Mette Frederiksen kalder ham en skarp politiker og en stor personlighed, der dygtigt repræsenterede vores land under den kolde krig og som insisterede på Nato og det transatlantiske fællesskab.

Både som journalist og politiker var han var en fremragende kommunikator, der gik i folk med træsko på. Og han evnede som få at udtrykke sig både vittigt og

kontant. Gerne iført beklædning, der passede til dagen og sagen og med EU-sokker med stjerner på.

Han var født på Fyn på sin morfars gård ved Haarby, men flyttede allerede som toårig til Københavns med sine forældre. Den fynske forbindelse blev dog styrket under mange sommerophold hos bedsteforældrene, og hans far, den navnkundige Jens Peter Jensen, gav ham blod på tanden for det politiske liv som indvalgt i folketinget for Venstre i mere end 20 år og chefredaktør ved Fyns Stiftstidende.

Begge havde talent for at skrive, og benyttede sig flittigt heraf. Uffe med start i skolebladet "Krudtuglen." Efter eksamen som cand.polit. blev han journalist, først ved Berlingske og siden ved Danmarks Radio. I 1975 avancerede han til chefredaktør ved Børsen men kort tid efter fyret for samarbejdsvanskeligheder. Det gav plads for en politiske karriere, der endte som udenrigsminister. En henvendelse fra Venstre i Århus førte til opstilling og valg til Folketinget, hvor han sad fra 1977 til 2001 og tillige formand for Venstre fra 1984 til 1998, hvor han tabte valget om regeringsmagten til Socialdemokratiet med meget snæver margin. Han gik af som formand og genopstillede ikke til folketinget.

Det var indiskutabelt tiden som udenrigsminister fra 1981 til 1993, der blev "his finest hour." Murens fald og Sovjets opløsning faldt begge på hans vagt. Han lagde kimen til den aktive udenrigspolitik, som skiftende regeringsledere siden har fulgt. Efter at et flertal af befolkningen havde sagt nej til Maastricht-traktaten i 1992, satte Uffe Ellemann Jensen sig for at få Danmark med i det nye EU med en række forbehold. Efter murens fald var han særligt optaget af de baltiske landes fremtid i Europa. Danmark var det første land, der oprettede diplomatisk kontakt med de tre tidligere Sovjet-stater Estland, Letland og Litauen.

Hans indsats i den sammenhæng førte til, at han i 1998 blev tildelt storkorset af Dannebrogns ordenen, som i dag pryder hans kiste. Da han i den anledning senere fik hængt sit våbenskjold op i Frederiksborg Slotskirke valgte han ordene: "Aldrig spag, altid brændende" (Numquam Mansueetus Semper Ardens).

Det motto siger i grunden det hele. Uffe fulgte til det sidste med i politik og deltog af og til i den offentlige debat. Han fik, siger han selv, en klump i halsen, da Rusland brutalt overfaldt Ukraine og TV viste billeder fra Maidan-pladsen.

For ham en bekræftelse på, hvor vigtig, ja nødvendig Nato og EU er i dagens situation.

Men han oplevede også politiske glæder. Kort før sin død sammen med sin søn og efterfølger som Venstres formand i et valgmøde om afskaffelse af forsvarsforbeholdet. Det var ham en stor personlig glæde, at vælgerne klart stemte ja til afskaffelsen. ”Det nåede jeg, og det er jeg glad for”, kommenterede Uffe tilfreds.

Den største glæde efter de travle år fandt han i sin familie, hvor de fire voksne børn og 10 børnebørn satte dagsordenen for Uffes liv og færd. ”Aviserne fyldte meget på morgenbordet søndag morgen”, husker Jakob om Uffes travle år som politiker. Men nu insisterede Uffe på at være bedstefar, der tog på sejlture og fisketure bl.a. til det sydfynske Ø Hav og Limfjorden. Han var en stor stjerne i børnebørnenes øjne. I hjemmet ved Øresunds bred samlede han sammen med Alice hele flokken og nød de smukke omgivelser på Sundvænget.

Ingen der mødte Uffe og Alice kan være i tvivl om deres nære og smukke forhold. I 51 år var de gift og fulgtes ad i glæder og sorger. I sin erindringsbog ”Som blad i høst” skriver Uffe: ”Hun – Alice – er mit livs store kærlighed, og det har betydet utroligt meget, at hun har været der, også når jeg fik nogle ordentlige klø.” De fulgtes altid smukt, også når de gik i kirke. For Uffe var et troende menneske. Selv ansigt til ansigt med død og grav.

I et interview i Kristeligt Dagblad under Pandemien fortæller han, at påsken har fået en anden fylde i takt med, at han er blevet ældre. ”Og ja; jeg tror på det evige liv, og ja jeg tror , at der er et liv efter døden. Du kan ikke have haft et så spændende og indholdsrigt liv og så tro, at al går i sort fra det ene øjeblik til det andet. Det kan jeg ikke tro.”

Lad mig nu kun drage ad natmørkt hav,

lad mig ikkun stævne imod min grav:

Livets Gud mig skærmer, jeg er hans barn,

ud hans hånd mig river af dødens garn.

Kilde

Manuskript modtaget fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

EU, Mindetale, Venstre

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/erik-norman-svendsens-tale-ved-uffe-ellemann-jensens-bisaettelse-2022>